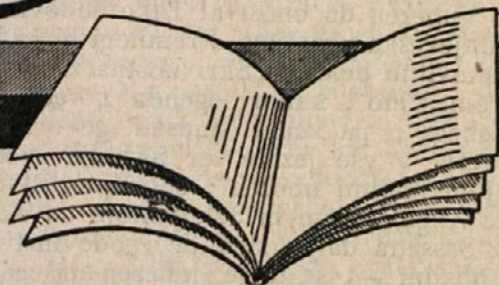

CVETJE

XLIX.
LJUBLJANA

1932-III.
MAREC

P. KRIZOSTOM:

Veliki četrtek.

Tiho se bližajo verniki
mizi belo pregrnjeni;
hrepenenje jim seva iz oči.

Oltar je ves bel;
bele sveče na njem gore
in bele rože ga krase.

Z vrhne stopnjice s ciborijem v roki
sam Jezus stopa izpred oltarja.
Kako je mehak njegov glas,
ko slovesno izgovarja:
„Glejte Jagnje božje, ki ljubi vas!“

Noben zvonček ne cinglja,
nobena piščalka ne igra.
Vse je zamaknjeno v skrivnost
največjega praznika.

Vsa cerkev se je globoko sklonila,
vsa cerkev je pobožno molila:
„Gospod Jezus, nismo vredni,
da bi te v srce sprejeli.“

Verniki so zaihteli,
ko je Rešenik govoril:
„Pridite! Vse za vas bom storil.
Svoje telo in svojo kri vam dam.
Pridite k meni. Jaz pridem k vam.“

Dal nam je belo Hostijo zaužiti
in iz keliha Kri predragoceno piti.

Sveti Frančišek, ljubitelj uboštva.

(Nadaljevanje.)

Res čudovita ljubezen do uboštva! Tako čudovita, da se nam skoraj zdi, kakor srednjeveška pravljica. Premnogi bi jo bili radi razrešili. Tako mistika z duhovitim delcem „Skrivnostna zaroka blaženega Frančiška z gospo siromaščino“, kakor legenda z večno svežimi „Cvetiči sv. Frančiška Asiškega“; pa zopet ljudska govorica z brezprimerno označbo, ki je prešla v vse jezike ter nazivlje svetnika kratkomalo „Il Poverello“, „ljubi majhni ubožec“; dalje pesništvo s prvima predstavnikoma, Dante Alighieri-jem in Jakoponom da Todi; hkrati slikarstvo od Giotto in Sassetta dalje; slednjič zgodovinstvo v dobi sedmih stoletij do današnjih dni — vse to je ljubezen našega svetnika skušalo ponazoriti in proslaviti. Vendar nam bo skrivnost te ljubezni nepojmljiva, ako se nam ne posreči, da bi v serafinskem možu samem izsledili njene razloge in prave nagibe.

II. Kaj neki je na Frančiška tako vplivalo, da je zase in za svojo ustanovo odbral uboštvo? Zdi se, da mu je Bog sam to ukazal. Svetnik je močno želel spoznati božjo voljo. Zato je prosil — kakor že vemo — naj mu trikrat zapored odpro evangelij. Vsakokrat je bral iz njega zapoved o evangelijskem siromaštvu. Niti za hip ni dvomil, da je neobičen pripetljaj zanj pravo božje razodetje. Odslej se je celo svoje življenje nanj skliceval. Še na smrtni postelji je izpovedal: „Ko mi je bil dal Bog brate, me ni učil nihče, kako naj živim, marveč sam Najvišji mi je to odkril.“

Seveda nam predložena misel le pojasni, da je sprejel Frančišek strogo ubožno življenje kot dolžnost, ki jo je popolnoma podrejen božji volji tudi vršil. Kako bi dalje odgovorili, ako bi se vprašali, zakaj je pa uboštvo objel z neumljivo in kar najnežnejšo ljubeznijo? Uverjen je bil, da je siromaštvo glavni pogoj evangelijske popolnosti, evangelijskega apostolata in evangelijskega Kristusovega viteštva.

Vsakemu je bilo pač iz evangelija znano, da je uboštvo pogoj evangelijske popolnosti. Zato so tudi vsi cerkveni redovi vedno ukazovali uboštvo ter isto smatrali za bistveno sestavino popolnega življenja. Doba križarskih vojska je poleg navdušenja za sveta mesta v mnogih odbranih dušah znova poživila tudi močno ljubezen do evangelijskega uboštva. Ustanovitev „ubogih Kristusovih borcev“ (templjarski red) in ivanovcev, spisi sv. Bernarda Klervoškega ter benediktinskega opata Ruperta iz Deutza, kakor tudi splošno teženje 12. stoletja za uboštvo, vse to dovolj dokazuje, da so mnogi tik pred Frančiškom velik pomen uboštva za krščansko popolnost iz prepričanja pravilno ocenjevali.

Tudi Frančišek je že davno enako sodil; še predno ga je trikrat odprta evangelijska knjiga, kakor razodetje v popolno siromašno življenje vabila. Toda besede božjega učenika: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim in imel boš zaklad v nebesih; potem pridi in hodi za menoj!“ (Mat. 19, 21.) so bile zanj in njegove učence osebno doživetje. Zanj je bilo nesporno, da je uboštvo ne le pogoj, ampak temeljni pogoj evangelijske popolnosti. To prepričanje je bilo neomajno.

Sicer je Frančišek s sobratom splošno ukazal, naj izpolnjujejo evangelij; vendar je pa značilno, da je prvotno redovno vodilo vsebovalo skoraj samo evangelijske odlomke, ki priporočajo uboštvo. Legenda.

imenovana „Trije tovariši“, izrečno povdarja, da govore ti odstavki o tisti evangelijski popolnosti, ki je zanjo Frančišek stremil s celo dušo. O svojem prvem učencu pravi Frančišek: „Prvi sobrat, ki mi ga je Gospod dal, je bil brat Bernard. Evangelijsko popolnost si je začel osvajat in jo je tudi najodličnejše dosegel tako, da je vse svoje premoženje razdelil ubogim.“ Kardinal Janez od svetega Pavla je svetega Frančiška predstavil papežu Inocencu III. kot moža, ki ves teži za uboštvo. Tako-le je dejal: „Našel sem popolnega moža, ki želi živeti po načinu svetega evangelija ter v vsem doseči evangelijsko popolnost.“ Legenda „Ogledalo popolnosti“ imenuje Klaro Asiško radi njene izredne ljubezni do uboštva „vneto posnemovalko sv. Frančiška, ki je kar gorela za evangelijsko popolnost.“ Sam Frančišek pravi, da so si Klara in njene duhovne hčere radi uboštva odbrale „življenje evangelijske popolnosti“. Pred svojo smrtjo je bodril iste duhovne hčere, naj le streme za evangelijsko popolnostjo. Tako jim je pisal: „Jaz, mali brat Frančišek, bi rad posnemal življenje in uboštvo našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove presvete matere. Želim v tem vztrajati do konca. Prosim vas, moje gospe, in vam svetujem, vzdržite v tem silno svetem življenju in v tem siromaštvu. Skrbno pazite, da vas ne bo kdaj nauk ali svet kateregakoli človeka, tudi ne najmanj od sedanjega načina življenja oddaljil.“

Frančišek istoveti uboštvo z evangelijsko popolnostjo. Zato imenuje le-to popolnost kar samo evangelijski način življenja, življenje po evangelijski. Kardinal od svetega Pavla je o njem izpovedal, da „hoče živeti, kakor odreja evangelij“. Legenda „Trije tovariši“ označi Frančiška in njegove prve učence tako-le: „Živeli so po evangelijski obliki, ki jo jim je razodel Gospod.“ Enako govori svetnik v svoji oporoki: „Ko mi je dal Bog brate, me ni učil nihče, kako naj živim, marveč sam Najvišji mi je to odkril, naj živimo po načinu svetega evangelija... In tisti, ki so bili prišli, da bi pričeli tako živeti, so dali vse, kar so mogli imeti, siromakom; zadovoljili so se z enim habitom, ki je bil — kakor so že pač hoteli — znotraj in zunaj zašit, z vozlico in hlačami. Drugega nismo hoteli imeti.“

Zlasti uboštvo je Frančišku toliko, kakor evangelij, ki naj mu urejuje življenje. Zaradi ubožnega življenja imenuje sebe in svoje duhovne sinove: „Evangelijske može“. Še pred smrtjo je opominjal sobrate, naj obljubo uboštva zvesto izpolnjujejo, saj je — kakor pravi Tomaž Čelanski — „evangelij višje cenil, kakor vsa ostala redovna vodila“. Zato ne dvomimo, da je uboštvo čislal in ljubil kot temeljni pogoj evangelijske popolnosti.

Uboštvo mu je bilo sicer temeljni pogoj, toda nikakor ne edini činitelj popolnosti. Frančišek je povelečeval svojo gospo siromaščino. Slavil je pa tudi cel niz čednosti, ki naj vzporedno ž njo krasi dušo in jo zaljšajo z lepo ubranostjo. Vendar je bil Frančišek uverjen, da je ubožnost temelj vseh čednosti, ki le v njenem območju uspevajo.

Nekoč so ga bratje vprašali, s katero čednostjo se Kristusu posebno prikupimo. Ni se pomišljal, ampak takoj je odgovoril: „Moji bratje, z ubožnostjo! Vedite, da zlasti siromaščina posvečuje; saj neguje ponižnost in kot korenina hrani popolnost, da more donašati mnogoteri, če tudi skriti sad. Uboštvo je v evangelijski njivi skrit zaklad. Kdor ga hoče kupiti, se mora vsega oprostiti, in česar ne more otujiti, mora primerjaje z uboštvom zaničevati.“ Vse presegajočo važnost siromaščine je Frančišek nekoč gledal v podobi čudno lepe žene, ki ji ni bilo enake. Nosila je bogat nakit; toda bila je zavita v siromašen plašč. Čudovita postava naj bi vsekako ponazorila Frančiškovo dušo, dragoceni okraski njegove

čednosti, ubožen plašč pa njegovo siromaštvo, ki je vse čednosti varovalo in branilo. Jacopone da Todi nam opeva dvogovor med Frančiškom in ubožnostjo. Siromaščina pravi, da nikdar ne nastopa sama. Neločljivo jo spremlja sedem čednosti in sicer: ljubezen, pokorščina, ponižnost, zdržnost, čistost, potrpežljivost in končno nada, ki je vseh ostalih hišna:

„Krog mene tukaj sedem je sestic,
vse dragocene so, vse lepih lic.
In mene ne dobiš brez teh devic;
na to njihna prisega méri.

To so: Ljubezen do Boga,
Ponižnost in Pokorščina,
pa Zdržnost, še Čistost srca,
Potrpežljivost v kar najvišji meri.

Vsem streže Nada, ki bridkost
nam vsako lajša in trpkost
in up budi nam in srčnost,
da Bog plačilo dal bo naši veri.“

(Prevod oskrbel Msgr. Dr. Jos. Debevec.)

(Dalje prih.)

ANTON DE WALL — P. EVSTAHIJ:

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Damaz je s prijaznim nasmehom pogledal dečka, naredil mu je križ na čelo in rekel:
„Ze dobro, moj ljubi sin, nariši tri mladeniče, ker tu zgoraj že ni več dovolj prostora, enega izmed njih. Takoj prični, gledati hočem, če boš prav naredil.“

Veselje je napolnilo srce Dioniziju, spet je prijel svoj žebelj v roko. Bila je podoba, ki jo je stokrat videl v katakombah, treba jo je bilo samo ponoviti; v razburjenju pa je s svojim nerodnim orodjem več kot enkrat napravil predolge in preširoke poteze. Kljub temu je pa pokazala podoba posebno osebno razumevanje, kakršno razodeva rojenega umetnika.

Damaz je gledal z veseljem; saj je deček vzbudil v njegovi duši spomine na lastna otroška leta, ko ga je njegov oče, ki je bil uradnik v papeški pisarni, podučeval, kako je treba okraševati knjige z barvastimi risbami.

„Dobro,“ je dejal, ko ga je Dionizij po dokončani sliki vprašujoče pogledal; „z le-to upodobitvijo je zgornja stran polna, preostanejo ti še ploskve na desno in na levo ter spodaj, da jih ozaljšaš. Napravi pa zares prav lepo! In da boš za to imel zadosti časa na razpolago, naj pa gre tvoj vzgojitelj domov in naj pomiri starše, da ne bodo v skrbeh, ker se nisi vrnil; jaz te bom v svojem vozu popeljal domov.“

Poln hvaležnosti in spoštovanja je Dionizij poljubil roko vrhovnemu dijakonu, in brž ko je bil sam, je pričel izvrševati svojo nalogo. Izbiro podob je bil itak Damaz sam naznačil in ga opozoril, in tako je zarisal najprej na prvo ozko stran obujenje svetopisemskega Lazarja

Po judovski šegi je bil mrtvec zavit v tkanino, stal je znotraj v grobnem spominiku, zazidanem poslopju s trikotnim slemenom. Poganški grobni spominiki v Rimu so bili zgrajeni večinoma v tej obliki, in na nešteti podobah v katakombah je Lazar upodobljen stoječ v takem grobnem spomeniku. Pred njim pa je Dionizij vrezal Gospodovo podobo, kako steza svojo rokó in kliče mrtvecu: „Rečem ti, vstani!“ —

Zdaj je pa na nasprotni ozki strani prišel Mozes, ki v puščavi udarja s palico na skalo, da bi poklical vodó in takó ugasil žejo omagujóčih Izraelcev. Tudi ta upodobitev se prav pogosto nahaja na starokrščanskih spominikih, in ni dolgo trpelo, ko je Dionizij dokončal tudi to podobo. Pri tem se je spominjal, kako so mu bili pri učenju krščanskega nauka razložili ta prizor: skala pomeni Kristusa, iz katerega nam potekajo vse milosti v puščavi sedanjega življenja. Mozes je pa predpodoba sv. Petra, apostolskega prvaka, kateri po izročeni oblasti odklepa ljudem oni milostni studenec zveličanja.¹¹

Zdaj ga je pa še čakala največja naloga: Zgodba preroka Jona, na spodnji vzdolžni strani groba, in že so prsti boleli dečka in njegova roka se je pričela tresti, ker je bil žebelj preveč top in pa brez ročajev.

Poskusil je tedaj z levico dalje risati, da bi se desnica nekoliko odpočila. Sicer je šlo to manj dobro; pa vendár je kmalu dovršil ladjo, njena jadra so razpeta, na kraju je krmilar in kapitan na prednjem delu. Zdaj so prišli na vrsto mornarji, ko so vrgli Jona z ladijskega krova, in končno morska pošast, ki se je dvignila iz globine in požrla proroka. Bilo je težavno delo, in dečko se je pri tem pričel potiti; toda čim bolj je napredovalo njegovo delo, tem bolj živo ga je veselilo. „Kako bo ljuba mati iznenadena,“ je rekel sam pri sebi, „ko bo videla grob okrašen z vsemi temi prelepimi podobami!“ Podobi Jona, ki ga v morje mečejo, bi se imel pridružiti prizor, kako ga je morska zver spet vrgla na suho, in nato bi morala na vrsto kot tretja slika, kako prerok počiva pod bučno stebliko. Toda ni bilo več prostora za vse tri podobe. Kaj drugega je bilo tedaj možno storiti, kakor da je Dionizij izpustil en prizor izmed obeh preostalih?! Bolj pomenljiv in tehten pa je bil prerokov počitek, kot znak in podoba nebeškega miró, ki se v njem rajni odpočijejo po trutih in bojih življenja, in tako se je tedaj Dionizij, ker se je bila med tem njegova desnica spet opomogla, lotil z novo gorečnostjo poslednje podobe, ki se mu je prav posebno posrečila.

Najprvo je narisal kole in prečne drogove, okrog katerih so se morale ovijati steblike, in zdaj mu je prišel na um srečni domislek, da bi bučo z njenimi listi in sadovi, kot postranski predmet, le na rahlo vrisal v apneni belež, da bi na ta način glavna podoba preroka Jona tem bolj izrazito stopila v ospredje. Pravkar je bil dovršil preroka, kako si je položil desnico pod glavo in zdaj leži zleknjen v senci bučne steblike, ko je zaslišal iz daljave, da se vrača vrhovni dijakon.

Dionizij je pregledal svoje delo: — sam Apél* ni mogel bolj zadovoljno počivati s svojimi očmi na dovršeni sliki svojih mojsterskih rók, kakor deček na svojih čekarijah.

¹¹ Zato vidimo tudi na podobah, ki predstavljajo Mozesa, ko udarja s palico ob skalo, na dveh zlatih kupah namesto njegovega imena zapisano ime apostola Petra zraven podobe.

* Apél (Apelles), „dvorni slikar“ Aleksandra Vélikega, je bil najslavnejši slikar starega veka.

Bogoslužje v družini.

Veliki teden — Sveti teden.

Veliki teden je najsvetejše v svetišču cerkvenega leta. Doslej je Cerkev kazala svojim otrokom v podobah iz svete zgodovine tako rekoč zastrto trpljenje, smrt in vstajenje Gospodovo. V Velikem tednu pa nam odgrne pajčolan tako, da doživimo z njo vred svete skrivnosti križa in vstajenja. Četudi nas Cerkev pusti gledati grenko trpljenje v vsej njegovi grozi, nas vendar vedno opozarja na končno zmago, ki jo je Odrešenik obhajal na Veliko nedeljo. Misel na bridko trpljenje je tesno združeno s pričakovanjem trpljenja, ki nam prinaša blaženost. Iz cerkvenega jezika je tudi naš narod prevzel ime za teden pred veliko-nočnim praznikom — **Veliki teden**, tako imenovan radi veličasnih skrivnosti, ki so v zvezi z vero krščanskega ljudstva. Večina teh skrivnosti se nanaša na trpljenje in smrt učlovečenega Boga.

Veliki teden se začne s

Cvetno nedeljo,

ki so jo latinci imenovali nedeljo palm, Grki pa Oljčno nedeljo; imenovala pa se je ta nedelja tudi: **nedelja kompetentov**, t. j. tistih, ki so čakali na prejem sv. krsta; ali pa nedelja usmiljenja, ker se je z njo začel teden, v katerem so se spokorniki zopet spravili s Cerkvijo.

Bogoslužje sestoji iz treh cerkvenih obredov: **blagoslova palm** ali oljk, **procesije** s palmovimi ali oljčnimi vejami in **sv. maše**, med katero se bere trpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa po evangeliju sv. Mateja. Zgodovinsko nam predstavlja Kristusov slovesni vhod v Jeruzalem tik ob začetku njegovega trpljenja. Mistično pa je ta nedelja mučeniško posvečenje vernikov. Palma pomeni boj in zmago. S tem, da sprejmemo blagoslovljene palme, izjavimo, da smo pripravljene dati pričevanje za Kristusa in njegovo vero, če treba tudi s krvjo in z žrtvovanjem svojega življenja. Blagoslov palm ima obliko obhajanja sv. maše, samo da se namesto darovanja in žrtvene gostbe blagoslove oljčne vejice, palme in butarice, ki jih prinese mladina, okrašene s prvim pomladanskim cvetjem. Procesija simbolizira vhod Jezusov in ljudstva, ki ga je spremljalo, v Jeruzalem, pa tudi vhod človeštva v nebo. Zadnji pomen se lepo kaže v sklepnem obredu pri cerkvenih vratih. Zaprta cerkvena vrata nas opozarjajo na nebeška vrata, ki so se zaprla zaradi Adamovega greha. Spevi so proslavljanje zmagoslavnega Kralja, ki prihaja, da nas bo odrešil. Trkanje s križem na cerkvena vrata in njihov otvoritev pomeni, da nam je Kristus s svojim križem odprl nebeška vrata. Četudi izražajo procesija radost, se umakne pri sv. maši, ki sledi procesiji, zmagoslavno veselje žalovanju s Kristusom. Zmago mora šele priboriti z grenkim trpljenjem. Pasijon po Mateju nas vodi skozi vse trpljenje Gospodovo do praga zmagoslavnega vstajenja.

Veliki teden

se je pričel. Otroci hodijo zadnje tri dni tedna „ropotat“ v cerkve in h cerkvam, kjer se te dni vrše daljše molitve. To so Jutranjice in Hvalnice, sestavljene iz psalmov in beril, ki oznanjajo Odrešenikovo trpljenje in smrt. Končavajo se s pretresljivim psalmom **Miserere**. Kakor David, pevec psalmov, tako naj grešniki vsi jokamo nad svojimi grehi. Posebnost pri teh molitvah je na listni strani oltarja postavljen triogelni

svečnik, na katerem gori po dveh straneh štirinajst rdečih sveč, v sredi na vrhu pa ena bela. Za vsakim izpetim psalmom se ugasne ena rdeča sveča, tako, da ostane nazadnje samo še bela. Ugasle sveče pomenijo apostole in prijatelje Jezusove, ki so Gospoda v njegovem trpljenju drug za drugim zapustili. Vrhnja bela sveča pa pomeni Kristusa. Cerkveni služabnik jo na koncu molitev sname in prižgano nese za oltar, tam skrrije, potem pa zopet natakne na svečnik. To pomeni smrt in vstajenje Gospodovo. Ko je odpet psalm Miserere, nastane v cerkvi na dano znamenje ropot z ragljami, kar naj pomeni vpitje ljudstva pri Jezusovem trpljenju ali pa tudi tresenje zemlje ob njegovi smrti.

Veliki ponedeljek nas sv. Cerkev pelje v evangeliju v Betanijo v hišo Lazarja, kjer je Magdalena mazilila Gospodove noge za njegov pogreb in je Juda Iskarijot izdal svoje pohlepno mišljenje, ki ga je zapeljalo v izdajstvo. Veliki torek se bere zgodovina trpljenja našega Gospoda po evangeliju sv. Marka, Veliko sredo pa po evangeliju sv. Luke. Berila vsebujejo pomenljive prerokbe Izaija preroka, ki govore o božjem Trpinu, o Možu bolečin.

Veliki četrtek

Je dan slovesa Jezusovega od sveta in dan njegove velike oporoke za nas. Spominjamo se, da je Kristus postavil najsvetejši zakrament, da bi ostal med nami pričujoč pod podobama kruha in vina. Obenem je ustanovil sv. mašo, da se na nekrvavi način obnavlja njegova krvava daritev do konca sveta. Sveta maša se ta dan daruje v beli barvi. Samo en duhovnik mašuje v vsaki cerkvi, drugi prejmejo iz njegovih rok sv. obhajilo, kakor so prvi Veliki četrtek prejeli iz Odrešenikovih rok sv. obhajilo apostoli. Dejansko sodelovanje vernikov pri sveti maši naj se med svetim opravilom razodene v skupnem sv. obhajilu cele župnije.

Na Veliki četrtek se tudi spominjamo, da je ta dan Kristus pričel svoje trpljenje. Po Gloriji utihnejo zvonovi in orglje ter molče do Velike sobote. Med sveto mašo posveti duhovnik tri hostije: eno zaužije pri svetem obhajilu, dve pa v procesiji prenese v tabernakelj na stranskem oltarju: eno za Veliki petek za sv. mašo s prej posvečeno hostijo, drugo za monstranco za v božji grob. Po maši se razkrijejo oltarji v spomin, kako so oropali Jezusa vseh oblačil.

V škofijskih cerkvah se med sveto mašo z veliko slovesnostjo posvečujejo olja, ki se rabijo pri zakramentih sv. krsta, sv. birme, sv. poslednjega olja in pri mašniškem posvečenju. Po končanih opravilih umiva škof, v samostanskih cerkvah pa predstojnik, dvanajsterim starčkom noge, kakor je Kristus na ta dan umil noge svojim apostolom.

Veliki petek

Je dan smrti Sina božjega na križu. Zato je ta dan počestvenje križa središče liturgije. Duhovniki napravljeni v črna oblačila pridejo pred oltar in se vržejo na obraz ter tiho premišljujejo skrivnosti smrti Kristusa Gospoda. Križi so še vedno zagrnnjeni. Duhovnik odloži mašni plašč in odkriva počasi podobo Križanega z besedami: „Glejte les križa, na katerem je viselo Zveličanje sveta“. Pevci odpevajo: „Pridite, molimo!“ Križ ponese na poseben prostor, ga najprej sam počasti, nato pa verniki. Medtem, ko duhovniki in verniki poljubljajo križ, poje zbor očitanja, polna grenkobe: „Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, ali s čim sem te užalil, daj odgovori mi...!“ To so trenutki, ki globoko zarežejo v dušo spo-

znanje lastne zagrešenosti in vzbude v naših srcih odkritosrčno kesanje, če jih prav in globoko razumemo.

Sv. maše na Veliki petek ni. Opusti se ta dan nekrvava daritev na oltarju zato, da nam je krvava na Golgoti tembolj pred očmi. Opravi pa se obred, ki je sv. maši podoben, a mnogo krajši. Imenuje se *Missa praesanctificatorum*, to je: maša prej posvečenih darov. Sveta hostija namreč, prejšnji dan posvečena, se prenese iz tabernaklja na stranskem oltarju na veliki oltar, kjer jo duhovnik po nekaterih mašnih molitvah pred ljudstvom povzdigne, potem pa zaužije. — Ta dan verniki radi obiščejo cerkve, da počaste izpostavljeni presveti Zakrament.

Veliko soboto

se zgodaj zjutraj vrši zunaj cerkve pred cerkvenimi vrati blagoslov ognja. Ogenj, ki mora biti po cerkvenem predpisu ukresan iz kremenca, lepo pomeni Kristusa, ki je iz lastne moči s poveličanim telesom vstal iz skalnatega groba, in ki je od Boga postavljeni ogelni kamen ter edina prava luč sveta. Ob tem blagoslovljenem novem ognju se prižgo sveče in svetiljke v cerkvi, ki že od Velikega četrтка niso več gorele. Tudi po hišah in domovih se raznese blagoslovljeni ogenj, da tam z njegovo žerjavico zakurijo na ognjiščih.

Blagoslov velikonočne sveče je precej dolg. Med obredom prepeva dijakon hvalnice Kristusu, ki je luč sveta. Velikonočna sveča je podoba od smrti vstalega Zveličarja, zato gori pri slovesni službi božji v velikonočni dobi do Vnebohoda, ko se po odpetem evangeliju ugasne.

Po gloriји pa se zopet oglasijo zvonovi in orglje. Iz aleluje pa, ki jo zapoje mašnik pred evangelijem, že diha velikonočna radost Cerkev nad vstajenjem Gospodovim. Evangelij je radostno velikonočno oznanilo: „Kristus je vstal!“ Ob koncu maše pojemo s preblaženo Devico v velikonočnem veselju: Aleluja! Procesija v soboto zvečer ali pa v nedeljo zjutraj nam oznanja „velikega Boga“, zmagovavca nad smrtjo, grehom in peklom ter nas vodi v praznovanje

Velike nedelje.

Luč, ki smo v adventu po njej hrepeneli in jo pričakovali, ki je v sveti božični noči prišla na svet, je prestala boj s temo in ga tudi zmagoslavno končala. Sedaj nam sveti na vekov veke. To je temeljna misel velikonočnega praznika. Odtod radost, ki ga preveva: „To je dan, ki ga je naredil Gospod. Radujmo se in veselimo se ga!“ Tako poje Cerkev celo osmino. Z veselo pesmijo „Vidi aquam = Videl sem vodo“ nas poškrapi duhovnik v imenu Cerkev z vodo, ki je bila na Veliko soboto blagoslovljena in nas spominja sreče, da smo krščeni, odrešeni. Posebno pomenljivo je berilo. V njem nam apostol narodov začrtava velikonočni program našega življenja: „Bratje! Postrgajte stari kvas, da boste novo testo, ker ste opresni; zakaj tudi naše velikonočno jagnje, Kristus, je bilo darovano. Zatorej obhajajmo praznik ne s starim kvasom, hudobije in malopridnosti, ampak z opresniki čistosti in resnice.“

Če bomo te svete dneve preživeli v duhu sv. Cerkev, bomo po svojem bistvu, po svoji notranji rasti, po svojem očiščenju in vstalem duhu postali drugim voditelji k Bogu. S tem, da bo Kristus v nas vstal, moramo v drugih buditi hrepenenje po enakem vstajenju. Telo Kristusovo smo — toda ljudje morajo na nas videti, da smo vstalo, poveličano, živo telo Kristusovo. Velika noč in vstajenje v nas.

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

»Modrost sem ljubil in izvolil od svoje mladosti.«

(Modr. 8, 2.)

Na liceju „Beccaria“. V 15. letu je Kontardo zapustil zavod Boselli. Bil je vsa leta med najboljšimi dijaki. Institut ni bil popolna gimnazija. Nekako toliko, kakor pri nas pet šol. Zato je moral Kontardo tri letnike višje gimnazije dovršiti drugod. Oče ga je vpisal na licej, ali gimnazijo „Beccaria“. Sola ni bila daleč od domačega stanovanja.

Dve črtici bi nam morda nekoliko osvetlili Kontardovo ljubezen do študija. S svojim srčnim prijateljem Rinaldom Ferrario je osnoval majhno akademijo. V Ferrarijevem stanovanju so se enakomisleči součenci shajali. Izdelovali so naloge ter razpravljali o šolskih predmetih. To ni bila zabava, ampak resen študij. Zlasti Kontardu je Bog podelil močno hrepenenje po modrosti.

Duhovnik Karel San Martino je ustanovil pisateljsko društvo „Alessandro Manzoni“. Manzoni (1785—1873) je najodličnejši italijanski romantik, t. j. predstavnik tiste struje v literaturi, ki se je borila proti suhi razumnosti svoje dobe za pravice čustva in fantazije. Njegovo najlepše delo so „I Promessi sposi“ (Zaročenci). Izšlo je tudi v slovenskem prevodu. Med člani društva, ki mu je načeloval Kontardov oče, Rinaldo Ferrini, je bilo več dijakov. Tudi Kontardo. Kaj pridno se je udeleževal društvenih sestankov. Tu so pisatelji in pesniki čitali svoje proizvode. Vsako delo in delce so vestno pretresali. Kontardo je običajno le poslušal. Samo sem in tja je izrazil svoje mnenje.

Nekoč je društvo razpisalo 100 lir nagrade tistemu članu, ki bo najboljšo označil osebe Manzonijevih „Zaročencev“. Sedem tekmecev je predložilo razprave. Razsodniki so se odločili za spis, ki se je posebno odlikoval po strogem presojanju in pravilnem izražanju. Priloženo geslo je odkrilo avtorja. Bil je Kontardo.

Leta 1876. je Kontardo dovršil gimnazijski študij. Z odliko je prestopal zadnje izpite, ali maturo. Zrelostno izpričevalo je še posebno podčrtavalo znanje italijanskega in grškega jezika.

Visokošolec v Paviji. Kam se bo mlad, izredno nadarjen in Bogu prečudno ljub abiturient zaokrenil? Močno ga je mikalo pravnštvo. Oče hrepenenje mlade duše ni oporekal. Nasprotno! Prepustil jo je božjemu vodstvu. Omogočil je sinu študiranje na univerzi v Paviji. Toliko rajši, ker je bil med profesorji tudi Kontardov stric, Anton Buccellati. S svojimi prijatelji je vspel, da je prišel sin v kolegij „Borromeo“. Tako je bil oče, ki kot profesor ni imel obilnih dohodkov, te in one skrbi za vzdrževanje Kontarda rešen.

Kontardo se je torej vpisal na juridični fakulteti. Velika nadarjenost mu je pomagala, da si je vsako predavanje celotno osvojil ter z nekaterimi stavki tudi pravilno zaznamoval. Umevno, da so si tovariši s temi zapiski, ki so bili pregledni in jasni, kaj radi pomagali. Sam rektor je priznal, da je Kontardo redno vsa predavanja obiskoval. Najbrž je hotel tiste slušatelje, ki so več dni predčasno uhajali na počitnice ter se pozno vračali, milo posvariti. Obveznim predavanjem je Kontardo pridodajal še prostovljna. Poslušal je na filozofski fakulteti grščino, francoščino in nemščino.

Dne 16. aprila 1880. je Kontardo predložil fakulteti svojo doktorsko tezo. Glasila se je: „Kako si more jurist s pesnitvami Homera in Hezioda svoje znanje zgodovine kazenskega prava obogatiti.“ Sestavil je delo v grškem jeziku. Profesorji so želeli, naj Kontardo prevede spis v latinščino. Vse stroške za natisk disertacije je prevzela univerza, ki mladega doktoranda lepše ni mogla odlikovati. Najbrž je bil Kontardo na pavij-skem vseučilišču vse do danes edin te časti deležen. Prišel je dan sv. Alojzija. Kontardo, po svojem nedolžnem življenju Alojzij, je polagal zadnje stroge izpite. Dopršil je vse z odliko. Nato je bil promoviran za doktorja prava. Ljubil si modrost in si jo izvolil od svoje mladosti, zato te je modrost odlikovala. Veseli se!

Prva pot iz univerze je bila v bližnjo cerkev, kamor je hodil vsak dan k sv. maši in tolikokrat dnevno adorirat. Kaj vse je Kontardovo prelepo srce Gospodu povedalo! Saj je ostalo svoji evharistični Ljubezni vsa leta zvesto. Mlad svet je Kontardovo pobožnost smešil. Kontardo je nadaljeval pot, ki si jo je začrtal na dan prvega svetega obhajila. Kolikokrat so tovariši Kontardu nravno življenje obtežili! Izbiti so mu hoteli iz duše in telesa diadem nedolžnosti. Kontardo je močno trpel; klonil ni. Lilija je ostala sveža in dehteča. Še globlje je v dušo pognala korenine. Kdo je našega junaka tako čudovito varno vodil skozi pomladne vihre? Kdo mu je razsvetljeval pot, zagrnjeno s temo? Kdo mu je ogreval dušo, vrženo v strupen hlad vsakdanjosti? Samo evharistični Gospod! Njega se je Kontardova nedolžna duša oklenila z mladeniško iskrenostjo, ljubeznijo in močjo. Ne zastoni! Saj je Gospod tako prečudno zvest in hvaležen! Blagoslavljal mu je tudi študij; tako v gimnaziji, kakor na vseučilišču. O vsem tem sta se z Gospodom na dan doktorata pogovorila. Kontardova ljubezen je dobrote prešela, se zanje Gospodu zahvalila ter mu ponovno obljubila zvestobo. Gospodova ljubezen je bila odkritih besed hvaležnosti vesela, pa je še bolj zajela Kontardovo srce.

Od Gospoda je Kontardo pohitel v Milan. Lahko si mislimo, kako so bili domači mladega doktorja veseli. Oče je takoj zapisal v družinsko knjigo svojo presrečno zahvalo. Le mater je bolj rahlo zdravje ljubljene-ga Kontarda skrbelo. No, počitnice, ki so ga še precej okrepile, so dobri gospe pregnale strah.

Z doktorsko diplomo v žepu še ni mogoče živeti. Treba je v delo, za katero je mladega moža usposobil študij. Kontardo je stal na razpotju, ali v razgibano življenje, ali v tiho delo. Zadnje ga je mikalo. Tudi vsa njegova preteklost je tako govorila. Zlasti temeljita klasična izobrazba in velika ljubezen do samote. Oboje ga je nujno vodilo v mirno razglabljanje. Umevno, da je uplival nanj tudi očetov profesorski poklic. Vse to je zvarilo sklep: postati hočem profesor rimskega prava.

V Berlinu. Treba je bilo torej dalje študirati. Najboljše učne moči za rimsko pravo je imela takrat berlinska univerza. Domači stroškov ne bodo zmagovali. Zato je Kontardo poprosil državne pomoči. Sredi novembra 1880. mu je bila za leto dni obljubljena. Z blagoslovom preskrbnih staršev je 5. decembra odpotoval v Berlin. Sicer z neko bojaznijo. Pa tudi z veselim zaupanjem v Gospoda, ki je življenje svojega miljenca vedno tako modro uravnaval.

V Berlinu je prve korake nameril v cerkev sv. Hedvige. K Gospodu! Katoliški visokošolec, ki je klečal v isti klopi, mu je našel stanovanje. Ne daleč od katoliške cerkve. Za Kontarda milost. Msgr. Riboldi je priporočil Kontarda Dr. Robertu Herzogu, proštu cerkve sv. Hedvige. Letega večšega moža, ki je leto dni nato postal škof, je izbral naš Kontardo za svojega dušnega voditelja.

Na univerzi je poslušal profesorje rimskega prava, Dernburga, Bernsteina in Heringa von Göttingen. Vsi so ga visoko cenili. Tudi pri-
vatno so ga uvajali v tajne izvoljenega predmeta. Vedno je lahko upo-
rabljajal knjižnice omenjenih gospodov. Umevno, da je tudi univerzitetno
biblioteko pridno obiskoval. Omenimo še dva moža, ki sta Kontardu v
strokovnem študiju nemalo pomagala. Profesor Alfred Pernice s svojimi
starimi dokumenti in umirovljeni profesor Edvard Zachariae von Lin-
genthal, odličen poznavatelj bizantinskega prava, s svojimi modrimi
nasveti.

Kontardo je živel za svoj predmet. Študiral je, ker mu je tako ve-
levala dolžnost do bodočega profesorskega poklica. Študiral je, ker je le
predobro vedel, da tako vrši presveto božjo voljo. In ta mu je bila nad
vse! Zato je pa tudi dnevno redno prehodil le dve poti. Prva je bila
v cerkev. Ne samo enkrat! Druga je bila na univerzo, oziroma na dom
profesorjev. Izredno si je dovolil s svojim rojakom Antonom Maggi
daljši izprehod. Saj ga je bil močno potreben.

Meseca julija l. 1882. se je vrnil domov. Dobro pripravljen za
službo, katero mu je odločila božja previdnost. Kako je bil zopet svojemu
Gospodu za vse velike milosti hvaležen! Bogat je bil na čednostih, bogat
na znanju. Ni čuda! Živel je iz evharističnega Gospoda in Zanj!

(Dalje prih.)

P. ROMAN:

Božje njive zore.

II.

(Nadaljevanje Zanetinega pisma.)

Kar ponosna sem bila, ko sem videla vse to.

Ampak kdo bi vse to našteval. Bom rajše povedala neko-
liko več o sebi.

Vstajamo (jaz zaenkrat še ni, da bi morala) ob 5. uri, ob pol 6. uri
je sveta maša v hišni kapelici, ki je resnično ljubka in tako domača, ob
7. uri je zajutrek nato se prične delo. Prednica je zelo prijazna in po-
zorna.

Ob 12. uri imamo zopet molitve v kapelici, ob pol 1. uri je obed
in nato je takoimenovana rekreacija. To se pravi vse sestre pridejo
skupaj in vsaka ima kaj povedati. To je včasih smeha. Še najbolj sitne
se morajo včasih smejati. Greta to bi bilo tudi zate, namreč da bi se
smejala. Da še to povem, večerja je ob pol 7. uri, nato imamo še molitve
in ob 9. uri gremo k počitku. Čez dan so sestre v šoli, pri bolnikih, v
zavetišču za zanemarjene otroke, sploh dela jim nikoli ne manjka, ko
bom sama enkrat v tem, bom že bolj obširno pisala.

Vse Vas lepo pozdravlja — ljubeča

Zanet.

Gretlček, pogumna bodi!

Doma so bili pisma veseli, predvsem zato, ker so bili pomirjeni,
da ji gre dobro in da se je vsaj nekoliko privadila. Greta ga je celo
vzela v sobo, zato, da se je ob pismu razjokala. Dobro je vedela kaj
pomeni oni pripis. In polagoma se ji je jelo svetlikati s tisto neiz-
prosnostjo, ki ne pozna nobenega ugovora, da bo to trpljenje trajalo
naprej in naprej, da so te solze le droben vrec, ki bo tekom življenja
v studenec solza narastel, če ne bodo ostale neizjokane. Zakaj, da Blaža
Vidonija pozabila ne bo — to ji je poslej jasno, do konca, do smrti.

Stari Tauroch je sočutno gledal na Greto, vprašujoče zrl Marijo, ki se je tem neizgovorjenim vprašanjem na moč izmikala. Marija je uporno mislila na neizogibno. Vedela je za besedo, ki jo je dala bolj sebi kakor očetu, bolj Taurochovini kakor svojemu srcu. Prav zato je trpela. Zakaj Traunerjev Hans, ki ga je bila očetu omenila, jo je že kajkrat povprašal, kedaj da misli urediti, on da že težko čaka. Vedela pa je, da on po svoji preprosti pameti ne bi silil, pri njih doma pa so bili na denar in zemljo, kakor vodnjak na vodo. Vendar se bo morala odločiti. In kaj potem? Sreča? Zadovoljnost? Mir? Mogoče nek mir vsakdanjosti, da ne bo teh skrbi, kaj prinese prihodnji dan.

Nek večer je nato Marija zadržala očeta v družinski sobi in mu povedala, da se je z Hansom Traunerjem do kraja zmenila in da se namerjata tisti teden po beli nedelji poročiti. Beseda ji ni tekla gladko in roke so ji nervozno izgrale po naročju. V očeh ni bilo nič toplega, le nek brezizrazen mir ji je ležal na licih. Ko je oče to videl, je vzel njeno nemirno roko v svojo dlan, jo ljubeče pobožal in zaskrbljen rekel: Marija, težko ti je in če nisi niti malo vesela, da se poročiš in boš imela dom in otroke — rajši pusti. Jaz sem star in ne bom več dolgo. Vedve z Greto si boste že kako pomagale, Žanet je v samostanu. Marija, če ni zate, pusti ga.“

„Ah, oče in naš dom? in naša polja in vinogradi? Koliko truda je naš rod pustil v teh njivah in ozarah in sedaj naj se vse porazgubi? Ne, oče. Mogoče jaz ne bom srečna, bodo pa zato moji otroci. Saj je Hans dober in mogoče se bom privadila, resen je in gospodar bo tudi dober. Doma pri njem pa so res lakomni. Kar ne morejo pričakati.“

„Kakor veš, Marija. Jaz te silil nikoli ne bom, preveč sem ljubil svoje otroke, da bi jim silo delal zavoljo njih srca.“

„Vem, da si dober oče. Menim, da sem dovolj premislila. Vzajem ga. Samo zavoljo Žanet in Grete moramo vse natančno urediti.“

„Prav tako, bomo šli pa k notarju še pred veliko nočjo in vse zapisali. Lahko noč, otrok moj.“

Tauroch je težko vstal in zaprl vrata za seboj. Marija pa je obsedela pri mizi in zamišljeno zrla predse še dolgo v noč. Drugo jutro je imela oči vse temne in zasenčene.

* * *

Brat Marijan je potrkal pri očetu provincijalu. Malce plaho in neokretno je izrekel svoj „Benedicite“ — (Blagoslovite oče) in pri tem poljubil kakor je to običaj svoj beli cingulum (opas).

Pater provincijal je bil mož blizu šestdesetih let, ne še povsem siv, srednje velik in močan. V obrazu se je možatost mešala z neko dobrodušnostjo, kot to večkrat najdemo pri ljudeh, ki so veliko razmišljali in prišli do zaključka, da je res vse, prav vse, ničevno razen mirne vesti. V redu je bil že dolgo vrsto let in zato je poznal vse vrste značajev. Občeval je z redovniki, ki je bilo njih srce čisto kot suho zlato, zvesto kot materina roka in dobro kot kruh, naletel pa je tekom dolgih let in v raznih službah na ljudi, ki so svoj poklic zgrešili, pa za časa ko bi še lahko, niso imeli toliko odločnosti, da bi red zapustili. Kesneje so bili to težki ljudje s posebnostmi, ki so bile brez dvoma dobršen del križa v samostanskem življenju. Našel je in poznal je tudi take, ki so svoj izrazit poklic nekako izgubili. Premalo so ga negovali z molitvijo, premalo prosili milosti od zgoraj, preveč so stregli svojim majhnim željam, in tako nekako postali sami sebi prava uganka. Trpeli so na nesoglasju lastne duševnosti.

FRANČIŠKANSKI MISIJONI

PAX ET BONUM

P. — o.

P. Baptist Turk, apostol-ki misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Babtist Turk?

(Nadaljevanje.)

Začetek septembra je za naše redno misijonsko delovanje čas, ki nam nalaga dolžnost, da poskrbimo, kjer je seveda mogoče, za pouk po naših nižjih in višjih misijonskih šolah. Bogoslovci osrednjega seminarja so se preselili na drugo stran reke v mesto U-čan (= Wuchang) v bogoslovje vikarijata ameriških frančiškanov, kjer prebiva sedaj njihov prvi misijonski škof in apostolski vikar: prevzvišeni gospod Silvester (Jožef) Espelage. V tem bogoslovju poučuje kot profesor dogmatike jugoslovanski misijonar dr. P. Aleksij Benigar, ki je hkrati tudi duhovni vodja semenišča.

Prvotno se je nameravalo, da bi tudi v sosednjem frančiškanskem samostanu nadaljevali s posebnim semeniščem za kitajske bogoslovce iz prvega reda sv. Frančiška. Zaradi grozne povodnji in iz nekaterih drugih velevažnih razlogov so redovni predstojniki odločili, naj se bogoslovci ali vrnejo nazaj, ali pa naj gredo v kako drugo fračiškansko semenišče, n. pr. v Tsi-nan-fu, ki ga vodijo neumorni nemški frančiškani v pokrajini Shang-tung (Šan-tun). Ko so ti bogoslovci prišli s čolnom po svoje stvari, da bi se preselili v odkazano jim mesto, tedaj se jim je sredi samostanskega vrta prevrnil čoln, in v par minutah so vsi trije izginili v valovih ter utonili. Ta nesreča je hudo potrla tako naše predstojnike kakor tudi nas misijonarje. Le polagoma in z največjim trudom so njihova trupla našli in poskrbeli za dostojen pogreb. Ker so na naši strani vsa pokopališča globoko pod vodo, so bili ti naši dragi utopljenici prenešeni čez reko na suho pokopališče v prej imenovanem mestu U-čan.

Mimogrede naj omenim, da so bila naša misijonska in druga pokopališča od povodnji naravnost opustošena. Valovi so namreč udrli v zidana grobišča, jih dvignili iz temeljev in na vse strani nosili velike in male krste. Pogled na to plavajoče pokopališče je bil naravnost grozen.

V svojem misijonskem področju sem oskrbel za svoje vernike in pogane dve šoli: eno v tovarniškem predmestju mesta Švej-can ali Cunkvan, drugo pa v trgu Šin-kow, ki je od mesta Hankow oddaljen kakih 50 kilometrov in leži na levem bregu pritoka Šjan-ho. Šin-kow, to je torej

oni srečni kraj, kjer so me dne 5. oktobra vjeli komunistični vojaki. Pod skrbnim vojaškim varstvom so me odvedli v svoj tolovajski tabor v okraju Han-čvan ter me zaprli v malem trgu Hven-ti. Do dne, ko to pišem (na praznik Vseh svetnikov), me te grdobe še drže in varujejo kot dragocen telesni bankovec, da bi jim ne ušel.

Naj opišem, zakaj so me ujeli ravno v mestu Šin-kow.

To mesto z okrog desettisoč prebivalci spada v okrožje mesta Hankow kot del starega okraja, Šjakov imenovanega. Do zadnjega leta je Šin-kow oskrboval sosednji misijonar iz okraja Hančvan. Začetkom tega leta pa je prevzvišeni apostolski vikar določil, da se to mesto z drugimi vasmí tega misijonskega predmestja priklopi mojemu misijonskemu delokrogu. To odločitev sem z veseljem sprejel in iskal priložnosti, da bi mogel čimprej začeti z izročnim mi delom. Takoj po kitajskem novem letu, meseca februarja, sem poslal tja katoličana-domačina s pismom na ondotne vernike. Naznanil sem jim, da spadajo sedaj pod mojo misijonsko oskrbo ter jim priporočil, naj na misijonske stroške takoj odpro šolo v naši misijonski hiši. Na to moje pismo so mi odgovorili, da je vsled danih razmer nemogoče ali pa vsaj nepriporočljivo začeti s šolo, ker je v bližini naše misijonske hiše zgrajena poganska šola s okroglo dvesto učenci. Poleg tega so povdarili, da je razpoloženje ljudstva v mestu in okolici zelo hladno in celo nasprotno našemu misijonskemu delovanju. Ko so se pred petimi leti komunisti organizirali, so zasedli v tem kraju tudi našo misijonsko hišo, vzeli iz oltarja sveto podobo ter jo med zasmehovanjem nosili po mestu. V navzdol obrnjeno podobo so streljali s svojimi puškami. Vernikom niso sicer nič žalega storili, vendar pa je to ravnanje mnoge zelo prestrašilo in jih v veri omajalo. Ko je bila po preteku nekaterih mesecev komunistična vlada pregnana in je zavladal za nekaj časa mir, je prišel k zbeganim in razbežanim vernikom njihov goreči misijonar P. Janez de Martin, jih zopet zbral ter jim popravil zelo poškodovano misijonsko hišo.

(Dalje prihodnjič.)

P. KRIZOSTOM:

Mika San.

Dolg obraz, bleda lica, tenka usta — to so karakteristične poteze japonske plemkinje. Taka je bila Mika San; vse je občudovalo njeno lepoto. Njena obleka je bila iz najfinejše svile, v katero so bile vdelane najdragocenejše rože. Njene drobčkane nožice pa so tičale v elegantnih šolnčikih.

Nečimernost je žal prepad, ki pogoltne polagoma razum in srce. Mika je bila nadarjena, toda vse njeno mišljenje je bilo le v negi telesne lepote. Vse dolžnosti je radi tega zanemarjala, zanemarjala je celo svojo malo hčerko, ki se je dolgočasila ves božji dan v svoji umetno izrezljani hišici sredi trakov in rož.

Mika San pa se je najraje vrtela sredi oboževancev in s celim srcem je ljubila šumno veselje.

* * *

Nekega jutra je bilo, ko je stala Mika San pred ogledalom in se mučila s svojimi svilnatimi laski — pa je nenadoma zapazila na čelu rožnato liso, nato zopet drugo črnkasto, tretjo... Kaj pomeni to? Mlada dama strese na čelo cel ovojček belega pudra. Toda med tem se prično prikazovati strašne lise tudi na licu. Grozno! Kaj se je zgodilo s teboj

Mika San z dvema tovarišicama na svojem vrtu.

lepa Mika? Srce ji začne močno biti, strašna negotovost se loti njenega srca. Da bi prevarala samo sebe, hodi ob ogledalu, upajoč, da lise v kratkem izginejo.

Služabnice jo strme gledajo in se prično odmikati, pa z grozo v očeh in v glasu šepetajo: „Gobava je, gobava.“

Ko se vrne domov njen mož, odide precej zopet z doma in vzame s seboj malo hčerko. Tedaj šele se v Miki San prebudi materinska ljubezen — prepozno. Hčerke nima več. V trenutku doume vso praznoto celega svojega življenja.

Starši so kmalu spoznali, da ne morejo Mike več obdržati doma in so sklenili, da jo pošljejo v Biwasaki v bolnišnico za gobavce, ki jo oskrbujejo Frančiškanke misijonarke Marijine.

Naravnost obupno je bilo slovo od domačih, ki so ponavljali besede: „Ni druge pomoči.“

• • •

Mika je pregledala bolnišnico. Strašni prizori so se ji nudili od vsepovsod. To so ljudje s spačenimi obrazi, katerim odpada ud za udom, živi mrličji, na pol strohnela trupla. Nekateri tožijo in vzdihujejo, drugi pa se režijo brezizrazno svoji strašni usodi. Obupna misel prešinja Mikino srce: Tudi jaz bom prav kmalu enaka tem: ušesa se mi bodo

razširila, nos mi bo otopel, lica mi bodo zatekla, udje mi bodo odpo-vedali, vid se mi bo zameglil, noge mi bodo morda odrezali — in vse to bo združeno z najgrozovitejšimi bolečinami.

To je torej njena usoda. Zato pa le proč, proč iz te strašne hiše, proč v prostost, da se naužijem, kolikor še mogoče, zlate prostosti. Toda njeno veselje v prosti naravi je kratko. Prav kmalu se onemogla zgrudi na tla. Bolezen je v njej zakraljevala z mogočno silo. Tedaj pa se spomni na boginjo Kyomoso. Morda bo našla v njenem templju zdravje. Tempel Kato Kymose stoji v bližini Biwasaka v vasi Nakaomaru.

Truma gobavcev v Nakaomaru.

To svetišče obiskujejo pred vsem gobavci, tudi njegovi lastniki so sami gobavci, tako zelo razjedeni od te bolezni, da nimajo ne rok, ne nog. — Mika, ta krasna žena stopi sredi med trumo živih mrličev, ki ponavljajo s svojimi ubitimi glasovi neprestano eno in isto molitev: „O čudovite postave Lotusove, pomagajte nam!“

Dolgo, dolgo je tako molila, pa le prekmalu spoznala, da je uničen tudi zadnji njen up. Pozno je že bilo in utrujena je legla v tuj skedenj iz katerega jo bo jutri morda prepodil lastnik.

Dve frančiškanki, ki skrbita za uboge bolnike v Nakaomaru, sta odkrili Mikino skrivališče in ji hoteli pomagati in sta ji vsak dan prinesli sveže hrane; Mika pa je vse odklanjala in se v svojem obupu ni hrane niti doteknila.

Mika San (v sredini) po sv. krstu v Biwasaku.

V Biwasaku pa so med tem neprestano molili za izgubljeno ovčico. Slednjič se je napatila prednica sama k njej in ji je rekla: „Mika, ne prihajam k tebi, da bi te karala. Bog te je dovolj kaznoval. Toda pri našam ti krščansko odpuščanje.“ Začne ji govoriti z vso vnemo o ljubezni, ki je bo v bolnici deležna, o skrbi in postrežbi, ki ji bo vsak trenotek na razpolago. Mika se začne polagoma spominjati belih sester, ki so jo s toliko prijaznostjo sprejele.

Prednica drži v svojih dlaneh njeno spačeno ročico in šepetaje moli. Mikine misli pa odjadrajo med tem v megleno daljavo...

Naenkrat nesrečna bolnica globoko vzdihne, prednica pa jo pogleda in pravi: „Hčerka moja, tvoje mesto v Biwasaku je še vedno pristo in me smo te pripravljene znova sprejeti, če se hočeš vrniti. Ali se hočeš?“

Uboga Mika se tedaj zjoka vsa srečna, polna hvaležnosti in hrepenjenja, da bi bila že skoro pri dobrih sestrah frančiškankah.

Toda kdo naj nese v Biwasaki tega živega mrliča, to nekdanjo lepoto, ki je bila še pred kratkim vsa v dišavah, zdaj pa razširja okrog sebe neznošen smrad? Prednica ponuja veliko svoto denarja — toda noben pagan, tudi najubožnejši, noče sprejeti. Končno se javita dva gobava kristjana, ki preneseta Miko v bolnišnico.

* * *

V Mikini duši pa je postajalo vsak dan jasneje. Začela je razumevati in občudovati krščansko ljubezen, katere najlepši predmet je bila ona sama. Luč pa je postajala v njeni duši vedno večja in jasnejša, ko je

vsak dan bolj spoznavala Kristusov nauk. Pri krstu si je izvolila ime velike spokornice in tretjerednice sv. Marjete Kortonske, katero je sklenila zvesto posnemati.

Marjeta je postala po sv. krstu nov človek, postala je služabnica vseh drugih gobavcev, katerim je stregla, jih tolažila in jih učila moliti. Izvolila si je vedno najnižja in najtežja opravila. Hodila je med bolniki vsa srečna, kar žareča od veselja, čudovito lepa. Toda to ni več lepa Mika, temveč lepa Marjeta — vsa njena lepota je v duši. Njena vedrost dviga obupane gobavce, ki dobro vedo, koliko mora tudi ona trpeti, pa ima popolno oblast nad samo seboj.

Nihče izmed bolnikov pa ne ve za njeno najstrašnejšo bolečino: kaj je z njeno malo hčerko? ali je srečna? kdo skrbi zanjo? Ali so z materjo vred zavrgli domači tudi otroka? Ali jo bo še kdaj videla — vsaj za en dan, ali eno uro? Kako da nihče ne odgovori na njena vprašanja?

Prišel je dan, ko je povedala prednica ubogi materi, žalostno vest, da je njena hčerka mrtva. Pred smrtjo je bila krščena. Marjeta je tedaj sklonila glavo v nepopisni boli, vendar pa ni jadikovala, saj ji je vzrastlo veliko upanje, da se snide prav kmalu z njo v nebesih. — Kot nekako nadomestilo ji je dala prednica v oskrbo osemletno gobavo deklico, na katero je Marjeta razlivala vso nežnost svoje materinske ljubezni.

* * *

Približal se je konec: pograbila je Marjeto nenavadna mrzlica in jo vrgla na smrtno posteljo. Poklicati je pustila sorodnike in jih prosila odpuščanja. Med njenim smrtnim bojem so klečali gobavci krog njene postelje in molili. Duhovnik ji je položil v srce zadnjič ljubega Jezusa in njena duša je kmalu nato odšla po večno plačilo.

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

„Delavec je vreden svojega plačila“.
(Lk. 10, 7.)

Vsak delavec! Naj si že dela z glavo ali z rokami, izučen ali neizučen, tovarniški ali poljski, vsak delavec, če le svoje delo pošteno in vesno vrši. Je vreden svojega plačila! To se pravi, vsak pošten delavec ima pravico do svoje plače. Plača torej ni stvar dobre volje, ni miloščina ali milostna naklonjenost: Plača je dolžnost na eni strani in pravica na drugi strani. Plačilo in milost, plačilo in miloščina so pojmi, ki se med seboj povsem izključujejo. Vsak delavec je svojega plačila vreden! Trud pri delu in dobiček pri delu, velikost dela in velikost plačila morate biti sorazmerne. To Kristusovo načelo je katoliška cerkev vedno spoštovala, zato prišteva vsako zadrževanje ali utrgovanje delavskega zaslužka med najhujše grehe — med vnebovpijoče grehe.

„Blagor mu, kdor se sočutno ozira na bednega in siromaka, ob dnevu nesreče ga bo Gospod otel.“
(Ps. 40, 1.)

So milodari, ki jih lahko daje vsak, če je še tako reven in ubog. To so milodari sreče, ki jih lahko daje vsakdo, naj si reven ali bogat. Mogoče je, da ne moreš prošnje uslišati, toda ljubeznivo vseeno lahko prošnjo poslušаш, če moreš pomagash, če ne moreš, s prijazno besedo

olajšaš gorje. Pride obisk, ko imaš ravno polne roke dela, ves nestrpen si in najraje bi obiskovavca vrgel skozi vrata. Pa premagaš se in žrtvuješ če ne več, vsaj par minut in se potem ljubeznivo opravičiš z opravičilo in storil si dobro delo. Nekdo te pozdravi, ne ljubi se ti odgovarjati in morda bi najraje zakričal, naj ti da mir. Toda premagaš se in prijazno odgovoriš in svoj pozdrav spremiš s prijaznim pogledom in glej osrečil si bližnjega morda za cel dan. Prosi te kdo za neko uslugo, čeprav bi lahko vedel, da imaš polne roke dela in da si živčno že čisto pri kraju, pa vendar se premagaš in mu storiš, kar želi. Svojemu tovarišu ali tovarišici v službi se zahvališ za malo uslugo, čeprav jo je dolžan storiti in zopet si storil dobro delo. Prijazen ljubezniv pogled, prijazna ljubezniva beseda, malenkostna vsakdanja usluga, to so milodari, ki ne stanejo sicer nič, so pa večkrat več vredni, kot dragoceni milodari brez ljubezni. Te vrste milodarov lahko daje vsakdo in ob vsakem času, naj si že bogat ali ubog, brez razlike starosti in spola.

Ne morete služiti Bogu in mamonu. (Mat. 6, 24).

Iz gospodarskih ozirov še nerojenim otrokom mnogi odrekajo pravico do življenja, čeprav govori Gospod: „Ne ubijaj“. (2 Moz. 20, 13).

Iz gospodarskih ozirov nimata pravice do življenja oče in mati, ki sta se v delu utrudila in nista več sposobna za delo ter ne moreta več proizvajati.

Iz gospodarskih ozirov nima pravice do življenja bolna žena, ker mož ne more hraniti dveh, žene in služkinje.

Iz gospodarskih ozirov nima pravice do življenja bolni mož, ker žena vendar ne more delati za dva.

Iz gospodarskih ozirov nimajo pravice do življenja invalidi vsled vojne ali dela, ker nimajo pravice delati napotja in nadleže drugim.

Iz gospodarskih ozirov nimajo pravice do življenja upokojenci, ker so radi njih samo nepotrebni izdatki.

To so logične posledice življenja, ki ga vodijo le gospodarski oziri in ne božje besede.

Ali zdaj razumeš, zakaj cerkev ne more in ne sme odnehati od božjih načel, čeprav jo zato zmerjajo, da je trdosrčna in nepopustljiva?

P. ROMAN:

Naša ljubezen — Tebi gospa ...

Kaj se je mej tem že vse zgodilo. Beg v Egipt in povratek. Tvoj deček, Tvoj otrok se igra z drugimi otroci. Dorašča kakor cvet na polju.

On se igra v Tvojem naročju.

O, sladka Mati, kaj čutiš, ko se Tvoja kolena rahlo upogibajo pod tem nežnim živim bremenom. Tvoj mali Jezus je videti malce živ, ko tako stopica sem in tja in nič kaj miren. Ali sem morda preveč rekel? O, ne! Saj ti sama veš, da je hotel v vsem postati človeški otrok. Toda glej, ali ni v tej igri, v teh malih korakih oni korak moža, ki gre svojo usodno veliko pot, sicuti gigas ad currendam viam — kakor velikan, ki po potu teče?

V Tvojem obrazu je otožna, kakor senca rahla, skrb, kako bo! Še ga držiš v svojih dlaneh. Še stopica po Tvojih kolenih, toda te ročice že objemajo svet, že se spenjajo na vzhod in zapad, ta usta že drhte svoj: žejen sem ...

Ali si mislila, da tem ročicam in nožicam — da temu otroku v bistvu ničesar ne moreš prepovedati, ne zapovedati? Vajena si sicer, da te uboga, da Ti je pokoren kakor otrok materi. Toda poglej, kako gleda v brezdanjost pred seboj. Ali ni, kakor bi govoril: Jaz sem, ki sem — iz večnosti v večnost sega moj korak. Tako se mi zdi, da vsemogočnost božja vse igraje ustvarja — od zvezde in solнца do človeka in njegovega zagonečnega srca.

Carlo Dolci: Marija z malim Jezusom.

Tvoj Jezus v templju.

On je bil tedaj v tem, „kar je njegovega Očeta“. S kakšno samozavestjo to povdarja. Tedaj zagleda zaskrbljene oči svojega krušnega očeta, vidi v Tvojih očeh sledi izjokanih solza in jezero še neizjokanih. In zopet je ves deček, ki rad uboga, ki bo šel s Teboj, kamor boš velela.

ki se bo igral z drugimi dečki in deklicami, ki bo pel otroške pesmi in Tebi vodo donasal iz vodnjaka in Svojemu krušnemu očetu pomagal dvigniti konec bruna, težko klado. Kako je tajinstven in kako preprost. Kakor sonce, ki sije, kakor senca, ki je tiha in nič ne reče, kakor studentec, ki svojo pesem žubori in že o reki in morju sanja.

Tvoj Jezus javno nastopi.

Ne vem, če Ti je Sin povedal, da se je dal vesti v puščavo in še zlasti, da se je dal skušati. To so prejkone skrivnosti, ki Ti zanje nisi hotela vedeti pred časom. Vedno si stala le ob strani, samo služila si, res kakor „dekla Gospodova“. Nikoli v ospredju in vendar Te Tvoj Sin poslušal in se ravna po Tvojih željah.

Michelangelo: Mati božja z mrtvim sinom v naročju.

Neki dan si povabljena zaeno s Sinom, ki se nanj že obračajo pozornost očmi premnogih na ženitnino v Kani Galilejski. Prvič hoče Tvoj Sin javno izpričati, da je Bog, da je vsemogočen, da sta nebo in zemlja njegova.

Kako lepo je biti v družbi dobrih ljudi. Tudi Njega veseli kramljanje, veseli ta radost, ki ga obdaja, raduje se z mladima novoporočen-

cema, ki sta srečna in blažena. In Ti z njim, o sladka, vse umevajoča Gospa. Nisi zastoj mati lepe ljubezni.

Kako si vsa pozorna na tej ženitnini. Vse vidiš, srečo neveste in žarni pogled ženina, skrb starešine in še kako zaskrbljen teče ponovno iz obednice venkaj in zopet nazaj. Sedaj je prišepnil ženinu. Ta vstane in v kotu nekaj govori.

Tedaj Ti neopaženo poveš Sinu zadrego. Iz tvojih oči seva prošnja, tako ljubeča, tako materinska. Nič Te ne zmoti prečudni odgovor sinov. Ti veš, kaj imaš brati na tem obrazu. Že si tiho brez šuma vstala in vrela služabnikom, da vse store, kar jim poreče.

Že si starešina zadovoljno mane roke, že se nevesta smehlja, že Ti ženin izreka zahvalo s toplim iskrenim pogledom.

Tako boš vedno stala ob strani, tiha priprošnjica, zavetje vseh, tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov, zdravje bolnikov in sladkost umirajočih.

Zopet v Tvojem naročju.

Že si pozabila, kako se je mali Jezušček po tvojih kolenih igral. Kako daleč je vsa tista opojna sreča mlade matere. Česa nisi mej tem videla. Od danes naprej si Mati sedemkrat z bolečino kronana, mati sedem žalosti. Tukaj obnemi vsakega človeka beseda. Mati in Sin. Tvoj Jezus nič ne govori. Neme so te ljube ustnice, kako so lica mrzla, čelo hladno in oči tako trudne, trudne. Gospa, dovoli, da Ti poljubim roko v znak mojega sožalovanja, v znamenje mojega sočutja. Da bi tudi jaz imel to sladko zavest zadnje največje tolažbe — v Tvoje roke izročiti moj zadnji vzdih na zemlji.

P. KRIZOSTOM:

Očetovo prokletstvo in materin blagoslov.

Frančiškov oče ni prav nič razumel, odkod sinova nenadna sprememba. Sramote, ki mu jo je prizadel s svojim bedastim obnašanjem, ni mogel mirno prenesti. Sredi Asiza ga je zalotil, ga jezno pograbil ter ga tiral domov. V trgovini ga je neprestano nadzoroval in za vsako najmanjšo napako neusmiljeno pretepel. Ko pa je spoznal, da ne izdado prav nič njegove prošnje, ne njegova strogost, ga je vrgel v ječo. Post in tema naj bi upognila njegovo voljo.

Predstavlja ti moremo bolečino uboge matere Pike, ko je gledala, koliko mora trpeti njen ljubljani otrok. Milo je prosila svojega moža zanj, toda Peter Bernardone je ostal trd. Šla je torej k Frančišku v ječo in ga jokaje prosila, naj uboga svojega očeta. Frančišek pa je posadil svojo mamico poleg sebe in ji je pričel govoriti. Plemenita gospa je kmalu spoznala, da je odločila njenega ljubljenega sina Previdnost božja za nekaj velikega. Ko je gospod Bernardone zopet za nekaj časa odpotoval, je Madona Pika odprla ječo, objela svojega dobrega otroka, ga blagoslovila s svojim svetim materinskim blagoslovom in ga izpustila v svobodo.

Frančišek pa se je vrnil v cerkev sv. Damijana, kamor ga je prišel nekaj dni pozneje iskat njegov oče. Takrat pa se sveti mladenič ni nič več prestrašil očetove besnosti. Mirno je stal pred njim in mu izjavil, da je pripravljen trpeti udarce, lakoto in ječo — samo da bi mogel služiti Kristusu, ki ga kliče in vabi k nasledovanju. Peter Bernardone pa je

vedno bolj besnel, ker je spoznal, da ne bo mogel nikdar upogniti duše svojega sina. Izlil je nanj vse kletve, ki jih je vedel.

Frančišek je imel tedaj 24 let. Bil je lastnik majhnega premoženja, ki si ga je polagoma pridobil z delom svojih rok. Ta znesek je hotel porabiti za popravilo cerkvice sv. Damijana, katero je vzljubil z vsem srcem. Toda oče je hotel imeti tudi to svoto. Ker pa se je Frančišek tej zahtevi uprl, ga je oče tiral pred škofa.

Odprla je ječo in objela svojega dobrega otroka. Str. 86.

Tu se je odigral tisti pretresljivi prizor, ki ga je ovekovečil nesmrtni Giotto s svojim čopičem in ki ga je Dante naslikal v svoji nebeški pesnitvi.

Škof Guido II., ki je že tedaj dobro poznal sv. Frančiška in je visoko cenil njegovo srčnost, je sprejel preganjanega mladeniča kot skrbni oče in ne kot strogi sodnik. Svetoval mu je, naj se odpove očetovi ded-

ščini in naj slavi vse svoje upanje v Gospoda, ki ga pač ne bo nikdar zapustil.

Tedaj pa se je Frančišek dvignil, se približal škofovemu prestolu in vzkliknil ves razvnet:

„Gospod, ne bom vrnil svojemu očetu samo denarja, ampak vrnil mu bom z veselo dušo tudi svojo obleko.“

Škof pa je pritisnil nedolžnega mladeniča na svoje sree... Str. 89.

Stopil je za nekaj hipov v sosednjo sobo, kjer se je popolnoma slekel. Vrnil se je v sodno dvorano samo s spokornim pasom okrog ledij. Vrgel je očetu pred noge svojo obleko, nanjo je položil mošnjo denarja, nato pa je zmagoslavno vzkliknil:

„Poslušajte me vsi: do zdaj sem klical oče Peter Bernardone, toda odslej bom mnogo bolj upravičeno govoril: Oče naš, ki si v nebesih.“

Navzoči so se jokali ganjeni vsled tolikšnega junaštva. Oče pa je Frančiška znova prekel in zbežal s sinovim denarjem in obleko domov, med tem ko so se vsi zgražali nad njegovo trdosrčnostjo. Škof pa je pritisnil nedolžnega mladeniča na svoje srce in ga zavil v svoj svileni plašč.

P. ANGELIK:

1. Kakšni so novi odpustki križevega pota?

Glede odpustkov križevega pota smo dozdaj le toliko vedeli, da je vsakdo prejel vse tiste odpustke, ki so bili podeljeni tistim, ki so osebno obiskali postaje križevega pota v Jeruzalemu. Kateri pa so bili ti odpustki se ni dalo dognati, ker so se nekatere tozadevne listine poizgubile. Da bi v prihodnje ne bilo več nobenega dvoma o tej stvari je sv. Oče Pij XI. vse prejšnje odpustke za križev pot preklical in nanovo določil tole:

a) Popolni odpustek more dobiti, kdor opravi to pobožno vajo, in sicer tolikokrat, kolikorkrat moli križev pot (torej lahko vsak dan večkrat).

b) Drugi popolni odpustek dobi, če tisti dan, ko je opravil to pobožno vajo, prejme sv. obhajilo; ali pa če v teku enega meseca potem, ko je desetkrat zmolil križev pot, gre k sv. obhajilu.

c) Nepopolni odpustek deset let in deset kvadragen, za vsako postajo dobi, če je križev pot začel, pa ga iz kateregakoli pametnega razloga ni končal.

d) Kdor ne more obiskati postaj križevega pota (če je n. pr. oddaljen od cerkve, ali če ima kako opravilo, da ne more od doma ali če iz kakega drugega pametnega razloga ne more obiskati cerkve), dobi odpustek s postajnim križem, če skesano in pobožno moli: 14 očenašev in zdravamarij in čast bodi za 14 postaj križevega pota, 5 očenašev in zdravamarij in čast bodi tudi v spomin peterih sv. ran Gospodovih in 1 očenaš in zdravamarijo in čast bodi v namen sv. Očeta. Med molitvijo mora blagoslovljen križ držati v rokah in premišljevati Gospodovo trpljenje ali se vsaj pobožno spominjati Gospodovega trpljenja. Kdor bi iz pametnega razloga ne mogel odmoliti vseh očenašev in zdravamarij za popolni odpustek, dobi nepopolni odpustek deset let in deset kvadragen za vsak očenaš in zdravamarijo.

2. Kako dobe bolniki odpustke križevega pota?

Bolniki, ki so lažje bolni (n. pr. radi starosti, kakega revmatizma ali podobno) dobe lahko odpustke križevega pota s postajnim križem, kakor je bilo pravkar omenjeno za tiste, ki ne morejo obiskati postaj križevega pota.

Bolniki, ki so težje bolni in ne morejo moliti 20 očenašev in zdravamarij, se morejo udeležiti popolnega odpustka, če prisrčno in skesano poljubijo podobo križanega ali se prisrčno in skesano tudi samo ozro na sv. razpelo, odmolijo kratko molitev ali izreko pobožen vzdihljaj v spomin trpljenja in smrti Jezusa Kristusa. Deležen pa je popolnega odpustka tudi tisti, ki bi radi boleznim mogel samo poljubiti sv. razpelo ali se samo ozreti vanj, ne mogel bi pa dodati pobožnega vzdihljaja. Križ mora biti pravilno blagoslovljen. Dá ga bolniku, da ga poljubi ali se vsaj vanj ozre, mašnik ali katera druga oseba.

3. Ali je za odpustke potrebno razmišljevati vsako postajo križevega pota posebej?

Ni potrebno, četudi je samo na sebi primerno za vsako izmed 14 postaj napraviti posebno premissljevanje. Zadostuje premissljevanje Kristusovega trpljenja sploh: Odpustke dobi tudi tisti, ki bi pri celem križevem potu premissljeval skrivnost ene same postaje križevega pota.

4. Ali se sme pobožnost križevega pota prekiniti?

Kratke prekinitve, ki pobožnosti same ne motijo niso nobena ovira, da bi kdo ne mogel dobiti popolnega odpustka. Če je pa to kaka druga pobožnost, potem je prekinitev lahko tudi malo daljša. Če hoče n. pr. med križevim potom kdo biti pri sv. maši ali gre k spovedi, ali k obhajilu mu radi tega ni treba križevega pota znova začeti, in vseeno dobi popolni odpustek.

5. Ali je treba pri molitvi križevega pota hoditi od postaje do postaje?

Kdor hoče dobiti popolen odpustek mora iti od postaje do postaje. Za tistega, ki radi bolehnosti ne bi mogel tega storiti pa velja ono, kar smo povedali o molitvi s postajnim križem v roki. Nekatere cerkve in nekatere škofije imajo to posebno dovoljenje, da lahko kdo moli križev pot na enem mestu, in vstane in poklekne za vsako postajo posebej. Pri nas tega dovoljenja, kolikor je meni znano, nimamo.

6. Ali je za pobožnost križevega pota predpisana kaka ustna molitev?

Zato, da kdo dobi odpustke ni predpisana nobena ustna molitev. Očenaš in zdravamarija, ki se pri nas običajno molita, nista predpisana, pač pa nasvetovana. Seveda, pa mora tisti, ki moli križev pot s postajnim križem v roki zmoliti predpisano število očenašev, zdravamarij in čast bodi.

7. Ali se lahko odpustki križevega pota in obhajilni odpustek naklonijo dušam v vicah?

Vse od svetega očeta dane odpustke lahko naklonimo dušam v vicah. Tako pravi novi cerkveni zakonik (can. 930). Ker velja to za vse odpustke, ki so jih potrdili papeži, torej ni potrebno, da bi bilo to še posebej označeno. Izjema bi bila le, če bi bilo pri kakem odpustku posebej označeno, da se istega ne more nakloniti dušam v vicah.

S. BOGOMIRA GRAFENAUER:

Kaj delajo Mariborske sestrice.

Naše sestrice, vsaj mnoge izmed njih, so postale v letošnjem šol. letu zelo podjetne. Posebno vnete so za podpiranje revnih in misijonov. Izvolile ali bolje vzljubile so predvsem jugoslov. misijon v Bengaliji. V ta namen so priredile že začetkom letošnjega šol. leta misijonsko igro „Afindra“. Igrale so jo 18. in 25. oktobra na praznik Kristusa Kralja in na misijonsko nedeljo. Obkrat je bila dvorana polna gostov. Med njimi smo opazili tudi več odličnih oseb kakor naš. prevzvišenega vladiko Dr. Andreja Karlina in pomožnega škofa Dr. Jan. Tomažiča. Prvi so prišli po končani igri na oder med igralke, jim prisrčno čestitali in jim priznali, da jih je ganila igra do solz. V dokaz priznanja je prejela vsaka izmed njih v spomin prav lepo podobico. Končno so podelili vsem svoj nadpastirski blagoslov. Sestrice so pa nad toliko prijaznostjo kar strmele.

Ves čisti dobiček pri igricah so porabile za nakup blaga za razne paramente. Program je bil precej obširen, ker so sprva mislile delo dokončati do Velike noči. S. Ema, ki je priredila v teh dneh razstavo Družbe vednega češčenja pa je izrazila željo, da bi se priključile tudi Sestrice s svojimi izdelki — zato so morale hiteti, hiteti, ker čas je bil za obširno delo pičlo odmerjen. Samo dve uri na teden; več radi preobširnega učnega načrta deklice ne zmorejo. Pa tudi druge težave so bile — zares trd oreh za marsikatero Sestrico. Pa pokazale so, kaj trdna volja in veselje do dela zmore. Največ delavk se je priglasilo tokrat iz II. m. r. in IV. m. r. pri šolskih sestrah. Pridno so šivale, vezle, kvačkale in znamvale, kar si je pač katera izbrala. Če ne bi sama videla, ne bi verjela, da mali paglavci toliko zmorejo. Seveda imajo naše sestrice vse polno velikih in malih, odkritosrčnih prijateljev, ki so jim radi, pa skrivaj priskočili na pomoč. Celó naše male deklice iz osnovne šole niso hotele zaostati. S svojimi malimi denarnimi prispevki, ki so jih nabrale po nabiralniku za Bengalijo, so jim velikodušno priskočile na pomoč. Hvala jim! — Pri vezenju jim je največ pomagala s. Ema. Po njenem nasvetu so si smele „same“ izbirati vzorčke in barve za vezenje, kar pa ni malenkost. In še več! S. Ema jih je povabila, da smejo vezti celo v vezilnici kot prave, velike vezilke. Kaj se to reče, ne moremo umeti vsi — samo slutiti moremo. Druge, ki so kvačkale, so ostale kar v razredu. Silno se mi je dopadlo, ker so prepogosto vprašale: „Častita, dober namen?“ Vsak vbod in vsaka zanjka naj bi bila močna veriga, s katero

naj priklene ljubi Jezus ubogo pogansko dušico nase“ to je bil dober namen. Ali ni lep? Do polovice dec. so dovršile:

Dva mašna plašča (bel in zelen), 3 albe, 2 plaščka za ciborij, 6 opal, 12 korpor., 12 purifikatorjev, 3 prtiče za pult mašne knjige in 1 stolo. Vse to je s. Ema razstavila v dneh od 27. do 30. dec. 1931.

Vrhutega so kupile s pomočjo naših dobrotnikov zlat kelih s češkim granatom. Tukaj sta nam naš prevzvišeni vladika Dr. Andrej Karlin in gospa Ana Jeseničnik iz Dovž pri Slovenjgradcu priskočila na pomoč. Ljubi Bog naj obilo plača.

Po novem letu bodo sestrice pridno nadaljevale, kar so začele. Bog daj, da bi navdušenje, ki ga kažejo nekatere za stvar če mogoče še naraslo in vzbudilo veselje do dela tudi pri drugih. Z misijonskim delom hočemo v prvi vrsti pomagati zares ubogim cerkvam, v drugi vrsti pa hočemo preprečiti vsako brezdelje in pohajkovanje. Torej za nami, komur je čas res zlato!

Pa tudi zabavno je v naši družbi. Pri tedenskih sestankih sledi navadno po nagovoru preč. patra voditelja kakšna družabna igra. Najljubši nam je: „Iskati po melodiji“, ali pa „Ugibanje oseb“. — Tudi preč. pater se mora rad ali nerad igrati z nami. Mislimo pa, da se v resnici rad igra, samo pokazati pač neče. Večjim Sesticam je preč. voditelj Ladislav preskrbel po g. profesorju Potokarju predavanja o dramski umetnosti, vsakih 14 dni. Dekleta so zato p. voditelju zelo hvaležna.

Še prav posebno zabavo in veselje so imele Sestrice obeh vrst: velike in male, ko jih je letos prvič in to nalašč nje, obiskal Miklavž. Vsake in vsakega se je spomnil s kakšnim darom, svarilom in pa pohvalo prav po potrebi. Prav posebno pohvalno se je izrazil o onih, ki so prinesle oblekce, perilo in drugo za revno deco in mu tako priskočile na pomoč. Seveda je bilo veselje malo kalno. Sestrice so pričakovale, da jim bo Miklavž pripeljal iz Ljubljane toli prijubjenega p. Krizostoma. Namesto v Maribor, ga je odpeljal proti Stični, je pač vedel, da ga tudi tam težko čakajo. Drugo leto pa ga pričakujemo pri nas v Mariboru.

Križarji v Kočevju.

Tudi v Kočevju imamo Frančiškove križarje. Vodi jih vneti g. katehet Dragotin Matkovič. Prvi sprejem je bil 21. febr. Sprejemal je sam prevzv. knez in škof dr. Gregorij Rožman. K tedenskim sestankom hodijo križarji zelo radi, pri slovesnostih pa nastopajo ponosno v svojih blestečih uniformah. — V kratkem pričakujemo iz Kočevja obširnejšega poročila.

Gluhonemi.

Ali si bil že kdaj v gluhonemnici? Kako hudo mora biti tem siromakom! Vse lepo in ljubeznivo, kar more človek svojemu bližnjemu reči ali od njega slišati — to zanje ne biva. Z velikansko težavo samo morejo občevati z bližnjim; podobno kot ujetniki, ki dajejo znamenja skozi okno ječe.

Pa je mnogo takih na svetu, ki niso gluhi in ne nemi, pa vendar žive gluhonemo življenje, ker se niso naučili nikdar pravilno rabiti svojih ušes in svojih ust. Tako so sami vase zaverovani, da slišijo le tedaj, če se prav njih samih tiče. Kako izvrstno slišijo, kadar jih kliče mama h kosilu; kadar pa omeni mama, da je trudna in da bi potrebovala po-

moči — tedaj pa čudovito spretno vse to preslišijo. Če jim kdo na ušesa zarjove, slišijo; če pa kdo tiho in sramežljivo prosi, pa sploh ne zapazijo.

Ladko je hudo razžalil svojo setrico Metko, da glasno joka — to Ladko dobro sliši. Kadar pa se Metka premaga, pa samo trepeta in zdi-huje, ker je bil Ladko z njo surov, tega pa ne čuti.

Morda ste že slišali kdaj o indijancih, ki so izurili svoje uho tako, da so čuli konjsko dirjanje na velikansko razdaljo, če so položili uho na zemljo in bližanje kakega človeka so doznali iz šelestenja listja. — Dobro bi bilo, da bi tudi mi izurili svoja ušesa v kaki umetnosti. Tako bi bilo na primer jako dobro, če bi svoj posluš poostrili na ta način, da bi že iz trepeta glasu spoznali: kaj se godi v srcu našega bližnjega, ali je žalosten, ali vznemirjen, razžaljen ali vznevoljen, truden ali pa razburjen. Vrhutega se moremo priučiti, prav tako, kot Indijanec svoje umetnosti. Treba je le dobro paziti in si vse zapomniti — prav tako kot igralci, ki študirajo, kako bi izrazili z glasom različna čuvstva srca.

Tako hoče Gospod Jezus, ki nam je dal zapoved krščanske ljubezni. Gospod noče imeti gluhih; gluhim je odpiral ušesa. Ali si ti gospodov učenec? Si? In vendar si gluhi. Ali se spomniš, kako si zadnjikrat vpričo sošolca Marijana govoril o njem grde stvari in hudo si se norčeval iz njega. Marijan je vse „požrl“, kakor pravimo. Pa ko bi imel ti količkaj izurjena ušesa, bi spoznal iz njegovega glasu, kako hudo mu je bilo. Gluhi gredo krohotaje preko bolečine svojega bližnjega.

Zlasti pri obisku bolnikov je treba dobro paziti, da spoznamo utrujenost iz njih glasu in da se pravočasno od njih odstranimo. — Dobe se pa tudi ljudje, ki so tako izvrstno vzgojeni, da sprejmejo sredi najtežjega dela in največje zadrege vsak obisk prijazno in ljubeznivo. Kdor pa ima dober posluš, bo hitro spoznal iz njihovega glasu, da so utrujeni in v zadregi — pa se bo čim prej odstranil.

Se besedo o mutcih. To so ljudje, ki ne izpregovorijo nikdar o pravem času prijazne besede. Globoko v svojem srcu čutijo hvaležnost, pa se ne potrudijo, da bi jo tudi na zunaj razodeli. Velikokrat je temu vzrok nerodnost in lenoba, večkrat sramežljivost in neizobraženost. — Leon je bil povabljen k stricu, kjer se je izvrstno gostil in zabaval. Pri odhodu pa reče s pustim obrazom: „Z Bogom, kvečjemu: „Hvala“. Da bi se pa potrudil svoja čutila nekoliko prijaznejše izraziti in povedati stricu, da je zelo zadovoljen in kaj ga je zlasti zabavalo, tega se mu pa ne ljubi razodeti. Ali bi bila morda to hinavščina? Nikakor. Lepa čutila ki jih ima kdo v srcu, vendar lahko tudi na zunaj pokaže. To je odkritosrčnost. Morda je pa danes že preveč prijaznosti na svetu? Preveč mrznje, sovraštva in puščobe — to pač; ljubezni in prijaznosti pa je zelo, zelo malo.

Kolikokrat zamudijo ljudje priliko, da bi izrekli bližnjemu besedo tolažbe in sočutja, ko so drugi v skrbeh in bolezni, ali pa so izgubili svoje najdražje. Kakor kipi stoje tam; radi bi nekaj rekli, pa ne dobe prave besede in tako rajše molče. In vendar je vsaka tolažilna beseda venec, ki ga položimo na grob.

Kaj bi rekel, če izgubi tvoja mamica sestrico ali brata? Ali ne bi bilo prav takole: „Mamica, od zdaj dalje te bom imel dvakrat rad.“

Tovarišu je umrl oče. Po pogrebu pride zopet v šolo. Stopil boš k njemu in mu dejal: „Zelo mi je žal, ker si tako nesrečen — molil bom vsak dan za tvojega očeta.“

Mutastim je Gospod Jezus odpiral usta. Kadar vidiš, da bo tvoja beseda, beseda ljubezni, nikar je ne ohrani v srcu, ampak jo izpregovori, da bo obrodila tudi v srcu bližnjega ljubezen.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti;
3. ne sme biti star nad šestdeset let.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

1. Letni zaključek in pregled zavarovalnega odseka.

V novemberski številki „Cvetja“ smo napovedali točen obračun zavarovalnega odnosno pokojninskega odseka III. reda, katerega glavni namen je oskrbeti vsem članom pokojnino v času starosti in onemoglosti. Ker pri nas ni tako zamotanega obrata in s tem v zvezi tudi nimamo uradništva in stroškov, je zaključek enostavnejši.

Od začetka oktobra 1930. pa do 31. decembra 1931., to je v prvem letu obstoja, je ustanovni zaklad ki je in ostane vedno last zavarovancev dosegel vsoto Din 623.735,58, ki je tako varno naložena, da je vsak strah čisto nepotreben. Varnostni zaklad, kamor se stekajo vse vpisnine, darovi in obresti je znašal isti čas Din 16.694,19. Stroški za tiskovine, kartoteko, knjige, čekovni račun, papir in poštnino, znašajo Din 5688,27. Te stroške smo krili iz varnostnega zaklada, ki kljub temu izkazuje zelo velik in lahko z zaupanjem gledamo v bodočnost. S številom članstva bo rasel tudi uspeh in vedno bližje bo dan, ko bomo lahko mislili na uresničenje svojih načrtov, na zidanje prepotrebnih domov sv. Frančiška, na zavetišča za brezposelne itd. Toliko o denarnem prometu. — Gotovo bo pa vsakega zanimala tudi statistika članov. Do 31. decembra 1931. je bilo 277 članic in 20 članov Zavarovalnega odseka. Od teh je v I. razr. 56, v II. 29, v III. 19, v IV. 45, v V. 17, v VI. 2, v VII. 4, v VIII. 4. in IX. 121. članov. Največ članov je torej v najvišjem plačilnem razredu. Če bi hoteli navesti vse kraje, kjer se nahajajo člani, bi

nas to predaleč zavedlo. Zato naj omenimo le kraje, kjer je njih število večje: Beograd 3, Brežice 3, Celje 3, Domžale 6, Ljubljana 183, Maribor 8, Novomesto 11, Ruše 8, Sora pri Škofjiloki 3, Sostro 4, Št. Ilj pri Velenju 4, Št. Vid 7, Tržič 3, Vič 5, iz ostalih krajev Slovenije 39, iz Dalmacije 2, iz slovenskega inozemstva 5.

H koncu vam pa lahko povemo še to, da je do danes, ko to pišemo narastel ustanovni zaklad že nad Din 800.000.— .Trenutno pa znaša število vseh članov že 344.

2. Zakaj pa ne bi zidali domov sv. Frančiška tudi na deželi, saj je življenje na deželi veliko bolj poceni.

Predvsem je ta skrb prežgodna. Kakor smo že omenili v aprilski številki lanskega leta in je povedano tudi v splošnih pogojih v čl. 14. bomo zidali s čistim prebitkom stanovanjske domove (Domove sv. Frančiška), zavetišča za brezposelne itd. Toda to še ne bo takoj. Najprej moramo skrbeti za to, da bo vsem zavarovanim članom zagotovljena pokojnina, tudi če bi vsi naenkrat onemogli, kar se bržkone ne bo zgodilo. To vprašanje je važnejše, kakor pa zidanje domov itd. Kajti kdor ima enkrat pokojnino, se že kam vtakne in povsod ga radi sprejmejo, ker ima gotov denar vsak mesec.

Ko pa bo enkrat to zagotovljeno in na podlagi števil, ki jih danes priobčujemo lahko to vsak sam izračuna, tedaj bomo začeli uresničevati načrt po čl. 14. splošnih pogojev. Pravičnost zahteva, da se oziramo v prvi vrsti na tiste skupščine v katerih okoliših bo največ zavarovanih. Želimo pa, da bi polagoma vsaj vsaka večja skupščina imela svoj dom in kar spada zraven.

Zaenkrat lahko rečemo samo to: Kakor kaže letni zaključek prvega leta obstoja našega zavarovalnega odseka ni treba imeti nobenega strahu, da bi ta odsek prenehal ali propadel. Žal bo kvečjemu tistim, ki se niso zavarovali. Gotovo je pa tudi, da bomo svoje načrte, kakor jih izraža člen 14. splošnih pogojev glede stanovanjskih domov itd. začeli uresničevati tem preje, čim več jih bo zavarovanih. Gotovo je tudi, da bodo v teh domovih imeli prednost tisti, ki so zavarovani, ker to že zahteva navaden čut pravičnosti.

3. Toliko je zdaj raznih zavarovalnic, da pri najboljši volji ne vem, kaj naj storim.

Kaj naj rečem na to vprašanje. Vsak človek sam najbolje ve, kje ga čevelj žuli in tako bo tudi sam vsak najbolje vedel, kako naj se zavaruje.

Zavarovanja so zelo različna, kakor kažejo njihova različna imena. Zavarovanje proti požaru, je koristno za tistega, ki ima premoženje v premičninah ali nepremičninah in mu v slučaju požara zavarovalnina povrne škodo, ki jo je napravil požar. Zavarovanje za slučaj smrti, je koristno za tiste ki nimajo pokojnine, da v slučaju smrti dobi mož ali žena gotovo svoto denarja, ki preostalim pomaga v prvih stiskah za pogrebne stroške itd. Seveda če kdo koga zavaruje za slučaj smrti samo zato, da bi potem dobil večjo svoto denarja, je to grdo in neplemenito, ker to se pravi špekulirati s smrtjo bližnjega. Bolniško ali nezgodno zavarovanje je dobro za slučaj bolezni ali ponesrečenja. Zavarovanje blaga na železnici in po morju je važno za veletrgovce. Pokojninsko zavarovanje, kakor je n. pr. zavarovalni odsek III. reda ima namen preskrbeti svojim članom pokojnino za leta starosti in onemoglosti. Velika večina ljudi

nima nobene pokojnine, prihraniti si ne morejo toliko, da bi lahko živeli od obresti, zato je zanje pač najbolj priporočljivo pokojninsko zavarovanje, ki jim zagotavlja trajno pokojnino za leta starosti in onemoglosti.

4. Kako naj plačujem zavarovalnino, saj mi sproti denarja zmanjka.

Tako se izgovarja eden ali drugi, ko ga kdo opomni, da bi bilo dobro, če bi malo mislil naprej na leta starosti in onemoglosti. Pa ta izgovor ne drži. Če pregledaš malo bolj natančno izdatke, sem prepričan, da bo prišlo na dan, da je marsikateri kovač bil zapravljen po nepotrebnem. Morda te je prišel prosit na posodo prijatelj, o katerem veš, da zapravlja. Vrnil ti ne bo nikoli.

Šel si s prijatelji v gostilno, čeprav ni bilo treba.

Morda si videla v izložbi lepo blago, pa si si kupila novo obleko, čeprav je tvoja omara polna oblek, ki bi se dale kaj pre narediti in bi bile zopet uporabne.

Od vsega tega na stara leta ne boš imel ne on ne ona nič, ampak bosta sebi in bržkone tudi drugim v nadlego.

Pokojninsko ali starostno zavarovanje je najboljše prisilno varčevanje. Kdor ma denar, ima vedno skušnjave, da bi ga zapravljal. Če pa ve, da mora plačevati v gotov namen, ga ta zavest vedno opominja, dokler ne stori svoje dolžnosti. In precejšnje število takih je pri nas že zavarovanih, ki so svoj čas mislili, da jim bo to nemože zmagovati, zdaj pa komaj to čutijo ter jim nič ne manjka in še so veseli, da bodo na stara leta brez skrbi.

Razno.

V molitev se priporočajo:

F. K. priporoča vsem tretjerednikom svojega bolnega očeta za njegovo dušno in telesno zdravje v pobožno molitev v čast sv. Antonu, sv. Frančišku in Mali Cvetki. Ako pa ni božja volja, da bi ozdravil, pa za srečno smrt. — Neka oseba, ki je službo zgubila, se priporoča presv. Srcu Jezusovemu in sv. Antonu, da bi jo zopet dobila.

Zahvala za molitev:

M. V. se zahvaljuje sv. Antonu Padovanskemu, ker je bila po njegovi priprošnji rešena oprakov na sodnji. — K. U. se zahvaljuje sv. Antonu za uslišano prošnjo. — J. L. se zahvaljuje za rešitev v veliki stiski. Pri sodnji sem bil po nedolžnem obsojen radi goljufije. V stiski sem se obrnil k sv. Antonu in Mali Cvetki in obljubil tudi rešitev razglasiti v „Cvetju“. Hvala in čast sv. Antonu in Mali Cvetki. V kratkem se je izkazala moja nedolžnost in rešen sem bil zapora in denarne kazni.

Nove knjige.

Linhart Robert, *Unser Glaube*. (VIII in 350 strani) Freiburg in Breisgau pri Herderju. Elegantno kartonirano 5.20 M., vezano v platno 6.20 M.

Z vsem bogastvom svojega izrazitega in močnega jezika, nam pisatelj posreduje in sicer slehernemu, ki obvlada nemški jezik, vednost naših verskih resnicah. Ob njegovi roki človek z neko posebno gotovostjo premosti vse težave posameznih verskih resnic, ki jih obravnava natančno in vestno. Knjigo toplo priporočamo vsem. Primerno tudi za darilo.

Dr. R. T.